

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 44) findes i tidenden sp. 1354, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 375).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om beregning af et reguleringspristal.

(Lovforslaget (nr. 93) findes i tillæg A. sp. 759, fremsættelsen i tidenden sp. 2679).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Kaj Andresen: Pristallet og dets anvendelse som lønregulerende faktor er jo ikke af ny dato. Allerede ved slutningen af første verdenskrig blev det bragt i anvendelse og har stort set været anvendt siden.

Formålet med pristalsregulering er så vidt muligt at sikre reallønnen inden for de gældende lønperioder. Om lønstigningerne i lande, der har haft en sådan pristalsregulering, har været anderledes end i de lande, hvor dette ikke har været tilfældet, er vel nok tvivlsomt. Overalt har lønstigningerne stort set fulgt stigningerne i leveomkostningerne. Der kan imidlertid ikke herske tvivl om, at virkningerne af pristallet her

har været, at der såvel på det private arbejdsmarked som i det offentlige gennem pristalsreguleringerne er sikret længere og roligere lønperioder, ligesom man har undgået alt for hyppige lovændringer for sociale ydelser.

Gang på gang har pristallets funktioner, dets virkninger og dets sammensætning givet anledning til drøftelse og undersøgelser. Det gælder, da daværende finansminister Thorkil Kristensen i 1951 nedsatte et udvalg med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, for tjenestemændene, for den økonomiske sagskundskab og for centraladministrationen med departementschef Cohn som formand. Udvalgets opgave var at undersøge pristalsreguleringens virkninger på landets økonomi, og det afgav i februar 1952 en redegørelse til ministeren. Heri er også behandlet spørgsmålet om skatternes indgåen i pristallet.

Under behandlingen af lønningsloven i tinget i 1958 drøftedes ved udvalgsbehandlingen ret indgående pristal med og uden skatter. I betænkningen fra udvalget siges det i forbindelse med denne drøftelse — jeg citerer Folketingstidende for 1957-58, tillæg B. sp. 961 —:

„Finansministeren har givet udtryk for, at det ud fra flere synspunkter vil kunne være en fordel at anvende et pristal, hvori skatter og afgifter så vidt muligt ikke indgår, og det vil være muligt at beregne et sådant pristal.“

Det var daværende finansminister Kampmanns udtalelse til denne betænkning. Til at undersøge en sådan mulighed nedsattes derefter et udvalg, som afgav betænkning i februar 1960.

Ved beregning af pristallet er det nok noget mere kompliceret at beregne skattens andel end de andre dele. Mens bolig, brændsel, fødevarer og beklædning — for at tage de vigtigste ting — indgår efter en vis vægtfordeling, fastsat efter en forbrugsundersøgelse, så der til det beløb, hvormed de figurerer i pristallet, svarer en bestemt varemængde, er det ikke muligt at optage skattebeløbene som modsvarende bestemte ydelser, da disse ydelser ikke for den enkelte står i forhold til skattebeløbet.

Det forhold, der vel nok stærkest har influeret på opfattelsen af, hvorvidt det er rigtigt at bevare skatterne i pristallet eller